

Asia: VN/10378/2019

Lausuntopyyntö henkilötunnuksen uudistamista pohtineen työryhmän loppuraportista

Lausunnonantajan huomiot ehdotuksen vaikutuksista oman organisaation näkökulmasta

Toimintatapoihin liittyvät suorat ja epäsuorat vaikutukset

-

Arvioidut kustannusvaikutukset

-

Muut vaikutukset

-

Aikataulu ja siirtymäajat

-

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry lausuu seuraavasti:

Loppuraportissa on arvioitu henkilön yksilöivän tunnuksen kehitystarpeita lähitulevaisuudessa ja pidemmällä aikavälillä ja kartoitettu vaihtoehtoisia ratkaisumalleja. Keskeisinä kehittämistarpeeseen vaikuttavina tekijöinä ovat muun ohella henkilötunnusten riittävyys, jos nykyisestäään laajennettaisiin sitä henkilöpiiriä, jolle voitaisiin myöntää suomalainen henkilötunnus. Uusia henkilöryhmiä olisivat esimerkiksi turvapaikanhakijat, tilapäisesti Suomessa työskentelevät ulkomaalaiset ja opiskelijat. Lisäksi pyrkimyksenä olisi luoda sukupuolineutraali henkilötunnus.

SAK kannattaa ehdotusta sukupuolineutraalista henkilötunnuksesta, mikä olisi toteutettavissa luopumalla tunnusosan kolmannen merkin

parillinen – pariton jaottelusta sukupuolen perusteella. Tämä tulisi toteuttaa kuitenkin siten, että sukupuolietieto olisi saatavissa ilman tarpeettoman hallinnollisen taakan lisäämistä silloin, kun tieto on tarpeen esimerkiksi sosiaalivakuutuksen toimeenpanossa.

SAK ei kannata ehdotusta syntymäajan poistamisesta henkilötunnuksesta. Syntymäajalla on huomattavasti laajempi tarve yhteiskunnan eri toiminnoissa kuin sukupuolietiedolla. Loppuraportissa työelämän tarpeita ei käsitellä lainkaan, vaikka työelämänkin kannalta henkilön iällä on merkitystä, esimerkkinä nuorten työntekijöiden suojelua koskeva lainsäädäntö ja oikeus tehdä työsopimus. Jos henkilön ikä ei ilmenisi henkilötunnuksesta, työnantajien tulisi hakea näitä tietoja erikseen.

Lisäksi SAK kiinnittää huomiota kustannuksiin, joita henkilötunnuksen uudistamisesta aiheutuisi niin julkishallinnon kuin yksityistenkin toimijoiden tietojärjestelmiin. Jos päädyttäisiin uudistamaan henkilötunnus kokonaisuudessaan, tulisi uudistuksen vaikutukset, mukaan lukien kustannukset arvioida huolellisesti ottaen samalla huomioon uudistuksesta mahdollisesti saatavat hyödyt. Lisäksi tulisi arvioida tarvittavien tunnusten lukumäärä ja tunnukseen oikeuttavat henkilöryhmät loppuraportissa esitettyä tarkemmin.

Lopuksi SAK toteaa, että jos henkilötunnuksen uudistus päätetään toteuttaa, se tulisi tehdä nykyistä tunnusta kehittämällä säilyttäen syntymäajan ja poistaen sukupuolisidonnaisuuden. SAK kannattaa mallia, jossa henkilötunnusta kehitettäisiin kustannustehokkaasti mahdollisimman vähäisin muutoksin siten, että se voitaisiin myöntää nykyistä laajemmalle henkilöpiirille.

Latvatalo Eveliina
SAK ry - Työehdot-osasto lakimies Paula Ilveskivi